

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็จ.....

ที่ สร ๘๔๐๐๑/.....วันที่ ๖ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑.....

เรื่อง รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็จ

๑. ความเป็นมา

ด้วย คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงานรัฐยกระดับการดำเนินงานให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กร ซึ่งในเกณฑ์การประเมินความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ได้มีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงาน เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based) ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสม็จ

๑.๑ สถานการณ์/สภาพปัญหา

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งประมวลจริยธรรมข้าราชการ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของราชการในการป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการหลายประการ

จากคำนิยามของผลประโยชน์ทับซ้อน องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็จ ได้ให้ความหมายของคำว่าผลประโยชน์ทับซ้อน ว่า เป็นสถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้อง จนส่งผลกระทบต่อความตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนาหรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบต่อกันมาจนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (ประโยชน์ส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง โดยสามารถแยกแยะกิจกรรมทั้งภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุนในองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็จ ที่มีความเสี่ยงอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังต่อไปนี้

- การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
- การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน
- การนำราชการไปใช้ในกิจกรรมส่วนตัวและในหลายกรณีมาเบิกค่าน้ำมันด้วย
- การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว
- การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ
- การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้อง ได้เปรียบหรือชนะในการประมูล
- การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมา รวมถึงการปกปิดข้อมูล เช่นการปิดประกาศหรือเผยแพร่ข้อมูล

๑.๒ แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาลดผลประโยชน์ทับซ้อน

แม้ไม่มีเรื่องการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน แต่เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการดำเนินงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ จึงเห็นควรกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาลดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังต่อไปนี้

๑. การใช้หลักให้ผู้เกี่ยวข้องงดเว้น การเข้าร่วมการพิจารณาเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น ถ้าคณะกรรมการของหน่วยงานภาครัฐกำลังพิจารณาว่าจ้างบริษัทเอกชน เข้ามาประมูลรับงานและมีกรรมการบางคนที่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์กับบางบริษัท กรรมการผู้นั้นต้องงดเว้นไม่เข้าร่วมการพิจารณา เพื่อป้องกันการลำเอียงจากการหาผลประโยชน์ทับซ้อน รวมทั้งในการพิจารณาจ้างคน กรรมการที่มีญาติพี่น้องของตนร่วมสมัครก็ต้องงดเว้น ไม่เข้าร่วมในคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก

๒. การกำหนดหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมสำหรับข้าราชการที่เกี่ยวข้องผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ต้องคอยดูแลผลประโยชน์สาธารณะควรจะทำอะไรหรือไม่ควรทำอะไร เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาลดผลประโยชน์ทับซ้อน และให้สาธารณชนได้รับทราบและตรวจสอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐจะนำมาอ้างอิงภายหลังจากไม่รู้เรื่องทุจริตไม่ได้ เจ้าหน้าที่ไม่ควรรับของขวัญ ของกำนัลที่มีราคาจากบุคคลภายนอก ที่มีโอกาสมีส่วนเกี่ยวข้องกับการได้ประโยชน์จากหน่วยงานรัฐ เป็นต้น

๑.๓ การปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเสมี้ง มีคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยงซึ่งมีการประชุมทบทวนพิจารณาความเสี่ยงขององค์กร หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานในกรณีต่าง ๆ คณะกรรมการจะนำปัญหาหรือความเสี่ยงที่ตรวจพบ หรือมีข้อทักท้วงมากำหนดเป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข และแนวทางในการป้องกันและประโยชน์ทับซ้อนต่อไป

๒. การดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลเสมี้ง ได้ดำเนินการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑) การสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้บุคลากรมีคุณธรรมไม่กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยได้มีการประกาศเจตจำนงสุจริต เป็นคำมั่นที่จะนำพาองค์การบริหารส่วนตำบลเสมี้ง ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม มีความโปร่งใส และร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและให้หัวหน้าหน่วยงานทุกหน่วยปฏิบัติราชการโดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ และดำเนินงานด้วยความสุจริต ถูกต้อง มีความยุติธรรมโดยกำหนดมาตรการ ๕ ด้าน และมุ่งมั่นที่จะนำหน่วยงานให้ดำเนินงานตามภารกิจด้วยความโปร่งใส บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม ปราศจากการทุจริต ให้บุคลากรในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสมี้ง ได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๒) การให้ความรู้เรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการให้ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

- **การบรรยาย** ได้เชิญวิทยากรจากสำนักปลัดป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ป.ป.ช.) มาให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนตามกฎหมาย ป.ป.ช. ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถและสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ เป็นสื่อกลางนำทางให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้เข้าใจเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนมากขึ้น

- **การจัดทำคู่มือ** นอกจากการบรรยายให้ความรู้แล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลเสมี้ง ได้จัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรและให้หลีกเลี่ยงการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด/ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน และสาระเกี่ยวกับประเภทหรือรูปแบบที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน และกรณีตัวอย่างการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ

- การจัดการความรู้ (Knowledge management) โดยการจัดกิจกรรมต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ผ่านกระบวนการและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติงาน

๒.๑ การปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๓. ข้อเท็จจริง

บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง มีความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนได้ จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการทุจริต คือ ยังมีสถานการณ์หรือสถานการณ์ขัดกันของผลประโยชน์มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

๔. ข้อเสนอแนะ/พิจารณา

เพื่อให้การดำเนินการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอรายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตและตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยกฎหมายต่อไป รายละเอียดตามเอกสารการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่แนบมาพร้อมนี้

(ลงชื่อ)

(นางสาวณัฐริชา สุมาลย์)

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

- ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง

(ลงชื่อ)

(นางสาวชุดิมนต์น์ สาทิพจันทร์)

หัวหน้าสำนักปลัด

- ความเห็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง

(ลงชื่อ)

(นางเรืองรอง อรุณวรรณะ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง

- ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง

(ลงชื่อ)

(นายนาครินทร์ สาทิพจันทร์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

องค์การบริหารส่วนตำบลเสมิจ
อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

คำนำ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญและผลักดันให้มีความสำคัญและผลักดันให้การปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติโดยการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลยึดหลักการบริหารจัดการที่ดี ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment: ITA) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเป็นไปอย่างจริงจังต่อเนื่อง สอดคล้องกับนโยบายนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย ที่มุ่งเน้นให้ทุกหน่วยในสังกัดดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงาน เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based) ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

องค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตามมาตรฐาน เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตและตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยกฎหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง
พฤษภาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
 บทที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	
๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๓
๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๔
๓. แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๕
๔. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	๕
 บทที่ ๓ ผลการจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	
๑. ประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๑
๒. ปัญหาและอุปสรรคของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๑
๓. การบริหารจัดการตามหลัก ๔ ประการสำหรับการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๑
๔. แนวทางการปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๑

๑. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่จงใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประทุมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการ โดยมีชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตและตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยกฎหมาย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๒. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในการบริหารราชการให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด

๓. เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด

๔. เพื่อสร้าง สืบต่อวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๕. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๑ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิการแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและบริษัทจำกัด หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจาก ยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๑.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหาร ปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

● ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน
- ๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณการเงินที่ใช้ในการดำเนินการโครงการนั้น ๆ
- ๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอนโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรในการปฏิบัติงาน
- ๔) ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) หรือ (Event Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

● สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

- ๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น
- ๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

๑.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกัน ของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมี้ง ในครั้งนี้ ได้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกันยับยั้งการทุจริตหรือ ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพุดติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการและผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑) การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค
- กระบวนการที่มีช่องทางเรียกรับหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลทางลบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสรเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การรับ - จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ - จ่าย / การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การคัดเลือกและเลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้าง

๓) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกสกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

๓. แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

(๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ ให้กับข้าราชการ บุคลากร และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการและพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง

- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่เจ้าหน้าที่
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชา เป็นตัวอย่างที่ดี

(๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงานจ้างอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔. หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตามแนวทางขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง จึงได้วิเคราะห์ถึงโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดการทุจริตประพฤติมิชอบหรือผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น นำมากำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมิงดังนี้

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

● เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดจากความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดขึ้นยาก

● เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ไล่ออก
๔	สูง	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ปลดออก
๓	ปานกลาง	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ลดเงินเดือน
๒	น้อย	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ตัดเงินเดือน
๑	น้อยมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ภาคทัณฑ์

๒. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ดังนี้

• เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	การแสดงผล	มาตรการกำหนด
๔	สูงมาก	๑๕ - ๒๕		จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง
๓	เสี่ยงสูง	๙ - ๑๔		จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๒	ปานกลาง	๔ - ๘		ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
๑	ต่ำ	๑ - ๓		ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อให้เกิดขึ้น

• เกณฑ์มาตรฐานระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ผลกระทบของความเสี่ยง	๕					(๑)
	๔					(๒) (๓)
	๓					
	๒					(๔)
	๑					
		๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

● การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการบริหารงบประมาณ

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน
๑	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	๓	๔	๑๐	๑. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างทำงานงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาส และเสนอหัวหน้าส่วนราชการ รับทราบทุกครั้ง ๓. ควบคุมกำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง รับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง ๔. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้าง อย่างเคร่งครัด
๒	การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์	๒	๒	๘	๑. ส่งเสริมให้มีการปลูกฝัง ค่านิยม และจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ทุกระดับโดยการจัดโครงการอบรม สัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนธรรมาภิบาลแก่บุคลากรใน อบต. ๒. ปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนของ อบต.เสมิง
๓	การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	๒	๓	๖	๑. ควบคุมกำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามประกาศหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน มาตรการป้องกันการทุจริตและการประพฤติมิชอบ การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ อย่างเคร่งครัด

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยง
๔	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๔	๘	๑. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๒. ส่งเสริมให้ปฏิบัติตามประกาศ หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อร้องเรียน มาตรการป้องกันการทุจริตและการประพฤติมิชอบ การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ อย่างเคร่งครัด ๓. ปฏิบัติตามคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน ๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทั้งจากหน่วยงานราชการและภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ครอบคลุม เพื่อร่วมสร้างแนวทางและมาตรการในการดำเนินการสร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ของ อบต.

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสมิง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มี ดังนี้

● การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการบริหารงาน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน
๑	การสอบคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้าง	๓	๔	๑๐	๑. มีการประกาศรับสมัครและดำเนินการสอบคัดเลือกอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้
๒	การจัดโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา	๓	๓	๘	๑. ควบคุมกำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินอย่างเคร่งครัด ๒. ควบคุม กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใส การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
๓	การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในส่วนตัว	๕	๒	๗	๑. มีการควบคุมการใช้งานและการเบิกจ่าย โดยกำกับเจ้าหน้าที่ให้ลงบันทึกการใช้รถยนต์อย่างเคร่งครัด และรายงานต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง ๒. สร้างจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม ให้กับเจ้าหน้าที่
๔	การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน	๒	๒	๕	๑. จัดกิจกรรมส่งเสริมการปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ๒. ให้หัวหน้าแต่ละหน่วยงานติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ
๕	การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ส่วนตัว	๒	๒	๓	๑. มีการทำทะเบียนคุมการใช้งาน การเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัด ๒. สร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากร
๖	การออกใบอนุญาตหรือรับรองสิทธิต่าง ๆ	๒	๑	๓	๑. ผู้ปฏิบัติงานต้องทำตามกฎระเบียบโดยมีความเป็นกลาง ๒. มีการจัดระบบลำดับก่อน-หลัง เพื่อลดปัญหาระบบอุปถัมภ์

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน
๗	การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม	๒	๑	๓	๑. จัดระบบตามคิวก่อน-หลัง และตาม ความเดือดร้อน เพื่อลดปัญหาระบบอุปถัมภ์ ๒. บังคับใช้ระเบียบ กฎหมาย อย่างเคร่งครัด
๘	การรับของขวัญ	๔	๓	๕	๑. ส่งเสริมให้มีการปลูกฝัง ค่านิยม และจิตสำนึกด้าน คุณธรรม จริยธรรมให้กับ เจ้าหน้าที่ทุกระดับโดยการ จัด โครงการอบรม สัมมนา ให้ ความรู้เกี่ยวกับ เรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อนธรรมาภิบาลแก่บุคลากรใน อบต. ๒. ปฏิบัติตามคู่มือ ผลประโยชน์ทับซ้อนของ อบต. เสม็จ

บทที่ ๓

ผลการจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระบบงานหรือการปฏิบัติงานโดยไม่ตั้งใจ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระบบงานหรือการปฏิบัติงานให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

๒. หน่วยงานที่พบปัญหาความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้มีการปรับปรุงแก้ไข หรือมีการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในหน่วยงาน

๓. เป็นฐานข้อมูลและองค์ความรู้สำหรับการบริหาร และการปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน มีประสิทธิภาพและมุ่งสู่องค์กรปลอดจากการทุจริต

๒. ปัญหาและอุปสรรคของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การวิเคราะห์ปัญหายังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้บางกิจกรรมยังมีความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่ภายใต้กิจกรรม

๒. การพบปัญหาความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ยังใช้ระยะเวลาในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ที่ล่าช้า ทำให้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ยังคงมีการปฏิบัติงานตามแบบวิธีเดิม

๓. หน่วยงานไม่ให้ความสำคัญ หรือยังมองไม่เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นที่จะส่งผลต่อบุคลากรหรือองค์กร จึงเกิดการเพิกเฉย หรือไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้อง

๓. การบริหารจัดการตามหลัก ๔ ประการสำหรับจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน ประกอบด้วย

๑. ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ : เจ้าหน้าที่ต้องตัดสินใจภายในกรอบกฎหมาย และนโยบายตามขอบเขตหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ให้มีผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง

๒. สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิด : กำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน และเปิดเผยให้ประชาชนทราบ รวมถึงเปิดโอกาสให้ตรวจสอบ

๓. ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคล และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง : เจ้าหน้าที่ต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติ และจัดการกับเรื่องส่วนตัวเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาให้มากที่สุดโดยฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการสร้างระบบป้องกัน พร้อมกำหนดนโยบาย

๔. สร้างวัฒนธรรมองค์กร : ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น

๔. แนวทางปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. กำหนดให้มีมาตรการหลักเกณฑ์ หรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องชัดเจนเพิ่มมากขึ้น ในรายละเอียดการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ รวมถึงกำหนดมาตรฐานความโปร่งใสในการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพขององค์กร ในด้านความโปร่งใสและปลอดจากการทุจริต

๒. ปรับปรุงนโยบาย มาตรการให้รัดกุม ชัดเจน ลดโอกาสที่จะใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๓. คอยสังเกต ประเมินพฤติกรรมความเสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างเป็นระบบในกรณีที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น อาจใช้ทั้งการติดตั้งกล้องวงจรปิด

๔. ตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ระดับบริหาร เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะเกิดผลประโยชน์สูง

๕. ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน

๖. การเปิดเผยเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด
๗. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
๘. มีการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมในกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ
๙. ทำการสำรวจทัศนคติของประชาชน และผู้มารับบริการ เพื่อประเมินผลการทำงานและการ
คอร์รัปชัน
๑๐. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด
๑๑. ส่งเสริมให้บุคลากรมีค่านิยม จิตสำนึกไม่ปฏิบัติในลักษณะเสี่ยงต่อการทำผลประโยชน์ทับซ้อน
และให้มีความเชื่อว่าผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าวเป็นภัยต่อราชการ ส่วนรวม ต่อสังคมและประเทศชาติ
๑๒. ให้ความรู้แก่บุคลากรโดยการจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อให้บุคลากรทราบและตระหนักถึง
ผลประโยชน์ทับซ้อน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือบทลงโทษหากพบผู้กระทำความผิด เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้าน
ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการหาช่องทางเพื่อกระทำการทุจริต

.....